

COBISS3 Katalogizacija

V6.23-00

Priručnik za korisnike

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Regional Centre for
Library Information Systems and
Current Research Information Systems
Regionalni center za knjižnične
informatijske sisteme in informatijske
sisteme o raziskovalni dejavnosti

IZUM

© IZUM, 2019.

Naslov originala: COBISS3/Katalogizacija, V6.23-00; avgust 2019

IZUM, COBISS, COMARC, COBIB, COLIB, CONOR, SICRIS, E-CRIS su zaštićeni znaci u posedu javnog zavoda IZUM.

Oracle i Java su zaštićene robne marke kompanije Oracle Corp. ili kompanija koje su vlasnički povezane sa njom.

Druge upotrebljene robne marke pripadaju njihovim vlasnicima.

Priručnik uključuje sve dopune od izdavanja prve verzije priručnika u avgustu 2011. do danas. Sadržaj je usklađen s funkcionisanjem programske opreme COBISS3, V6.23-00 i važi i za sve sledeće verzije programske opreme do opoziva ili do objavljivanja nove elektronske verzije priručnika.

© IZUM, poslednje promene sadržaja: avgust 2019, prevod: avgust 2019.

ISSN 2350-3521

7.1.10	Metoda Pohrani zapis	7.1-4
7.1.11	Metoda Promeni masku za unos	7.1-6
7.1.12	Metoda Napusti zapis bez pohranjivanja.....	7.1-7
7.2	Otvaranje i zatvaranje polja i potpolja	7.2-1
7.3	Unos podataka.....	7.3-1
7.3.1	Unos sadržaja potpolja.....	7.3-1
7.3.1.1	Prozor Skup COBISS znakova.....	7.3-2
7.3.1.2	Program za proveru pravopisa (spell checker)	7.3-4
7.3.2	Unos kodiranih podataka	7.3-5
7.3.2.1	Šifrniki u padajućem spisku	7.3-5
7.3.2.2	Šifrniki u odvojenom prozoru	7.3-5
7.3.2.3	Neobavezujući šifrnici	7.3-6
7.3.2.4	Šifrnici za nekodirana potpolja	7.3-6
7.3.3	Menjanje vrednosti indikatora	7.3-7
7.3.4	Unos u polja pod normativnom kontrolom.....	7.3-8
7.3.4.1	Unos novog polja	7.3-10
7.3.4.2	Povezivanje postojećih polja.....	7.3-13
7.3.4.3	Prevezivanje polja	7.3-13
7.3.5	Unos pomoću numeratora.....	7.3-14
7.3.6	Specifičnosti prilikom unosa u polja COMARC/B formata.....	7.3-14
7.3.6.1	Polja za povezivanje kod kontinuiranih izvora (4XX).....	7.3-15
7.3.6.2	ISBN (010).....	7.3-16
7.3.6.3	Država izdavanja (102)	7.3-16
7.3.7	Vrednosti koje korisnik unapred definiše	7.3-16
7.4	Dodavanje polja i potpolja	7.4-1
7.5	Brisanje polja i potpolja	7.5-1
7.6	Kopiranje i lepljenje.....	7.6-1
7.6.1	Kopiranje	7.6-1
7.6.1.1	Kopiranje teksta	7.6-1
7.6.1.2	Kopiranje polja.....	7.6-1
7.6.1.3	Kopiranje potpolja.....	7.6-1
7.6.1.4	Kopiranje sadržaja potpolja.....	7.6-2
7.6.2	Lepljenje	7.6-2
7.6.2.1	Dodavanje teksta lepljenjem	7.6-2
7.6.2.2	Dodavanje polja lepljenjem.....	7.6-2
7.6.2.3	Dodavanje potpolja lepljenjem.....	7.6-3
7.6.3	Posebno lepljenje.....	7.6-4
7.7	Određivanje redosleda polja i potpolja	7.7-1
7.8	Sužen i proširen prikaz zapisa.....	7.8-1
7.9	Uvid u priručnike	7.9-1
7.9.1	Priručnici COMARC	7.9-1
7.9.2	Drugi priručnici	7.9-2
7.10	Podešavanje parametara editora zapisa.....	7.10-1
7.11	Menjanje karakteristika polja i potpolja.....	7.11-1
8	KATALOGIZACIJA	8-1
8.1	Zapis postoji u lokalnoj bazi podataka.....	8.1-1
8.2	Preuzimanje zapisa.....	8.2-1
8.2.1	Zapis postoji u COBIB-u	8.2-1
8.2.2	Zapis postoji u mreži COBISS.Net.....	8.2-2

8.2.3	Zapis postoji u Online katalogu Kongresne biblioteke ili bazi podataka WorldCat.....	8.2-4
8.2.4	Zapis postoji u ISSN bazi podataka	8.2-7
8.3	Kreiranje zapisa.....	8.3-1
8.3.1	Zapis kreiramo od početka.....	8.3-1
8.3.2	Zapis kreiramo priređivanjem sličnog zapisa	8.3-2
8.3.3	Kreiramo šablon za novi zapis	8.3-4
8.4	Ispravljanje i dopunjavanje zapisa	8.4-1
8.4.1	Zapis iz COBISS3/Katalogizacija	8.4-1
8.4.2	Zapis iz COBISS2/Katalogizacija	8.4-2
8.4.3	Uređivanje neposredno u COBIB-u.....	8.4-4
8.5	Razrešavanje duplikata	8.5-1
8.5.1	Duplikat ne postoji u našoj lokalnoj bazi podataka	8.5-1
8.5.2	Duplikat se nalazi u našoj lokalnoj bazi podataka	8.5-2
8.6	Razrešavanje lokalnih zapisa	8.6-1
8.6.1	Lokalni zapis je duplikat.....	8.6-1
8.6.2	Lokalni zapis nije duplikat.....	8.6-2
9	NORMATIVNA KONTROLA	9-1
9.1	Interfejs za katalogizaciju	9.1-1
9.2	Pretraživač.....	9.2-1
9.3	Prikazivač.....	9.3-1
9.3.1	Osnovni prikaz.....	9.3-1
9.3.2	Prikaz u MARC formatu.....	9.3-1
9.3.3	Standardni prikaz	9.3-2
9.4	Spremište zapisa.....	9.4-1
9.4.1	Preuzimanje odgovornosti za zapis.....	9.4-1
9.4.2	Otkazivanje odgovornosti za zapis	9.4-2
9.4.3	Povezivanje odrednica za lična imena u više bibliografskih zapisa istovremeno.....	9.4-2
9.5	Editor zapisa.....	9.5-1
9.5.1	Upravljanje zapisima	9.5-2
9.5.1.1	Metoda Uredi zapis	9.5-2
9.5.1.2	Metoda Kreiraj zapis	9.5-2
9.5.1.3	Metoda Preuzmi zapis	9.5-2
9.5.1.4	Metoda Priredi u novi zapis.....	9.5-2
9.5.1.5	Metoda Izbriši zapis	9.5-2
9.5.1.6	Metoda Promeni masku za unos.....	9.5-2
9.5.2	Unos pomoću numeratora.....	9.5-2
9.5.3	Specifičnosti prilikom unosa u polja COMARC/A formata	9.5-3
9.5.3.1	Podaci o izvoru (810)	9.5-3
9.6	Pripreme za rad s normativnom kontrolom.....	9.6-1
9.7	Preuzimanje zapisa.....	9.7-1
9.7.1	Zapis postoji u bazi podataka LC/NAF	9.7-1
9.8	Kreiranje zapisa.....	9.8-1
9.8.1	Kreiramo kompletni zapis.....	9.8-1
9.8.2	Kreiramo kratki zapis za lično ime	9.8-2
9.8.3	Kreiramo šablon za novi zapis.....	9.8-4
9.9	Ispravljanje i dopunjavanje zapisa	9.9-1
9.10	Razrešavanje duplikata	9.10-1
9.11	Razdruživanje zapisa.....	9.11-1
9.12	Usklađivanje bibliografskih s normativnim zapisima.....	9.12-1

TABELE

Tabela 3.2-1: Pregled metoda u meniju Pretraživanje.....	3.2-3
Tabela 3.2-2: Pregled metoda u meniju Zapis.....	3.2-4
Tabela 3.2-3: Pregled metoda u meniju Uređivanje.....	3.2-5
Tabela 3.2-4: Pregled metoda u meniju Pogled.....	3.2-7
Tabela 3.2-5: Pregled metoda u meniju Podešavanja.....	3.2-8
Tabela 3.2-6: Pregled metoda u meniju Spremište.....	3.2-9
Tabela A.1-1: Osnovni indeks u bibliografskim bazama podataka – bibliografski podaci....	Dodatak A.1-1
Tabela A.1-2: Osnovni indeks u bibliografskim bazama podataka – podaci o sadržaju.....	Dodatak A.1-2
Tabela A.1-3: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – podaci o zapisu.....	Dodatak A.1-2
Tabela A.1-4: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – bibliografski podaci ...	Dodatak A.1-3
Tabela A.1-5: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – identifikacioni podaci	Dodatak A.1-4
Tabela A.1-6: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – podaci o sadržaju	Dodatak A.1-5
Tabela A.1-7: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – kodirani podaci	Dodatak A.1-5
Tabela A.1-8: Dodatni indeksi u bibliografskim bazama podataka – podaci o stanju fonda .	Dodatak A.1-8
Tabela A.1-9: Sufiksi za limitiranje pretraživanja u bibliografskim bazama podataka	Dodatak A.1-10
Tabela A.2-1: Osnovni indeks u normativnoj bazi podataka CONOR	Dodatak A.2-1
Tabela A.2-2: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka CONOR – podaci o zapisu	Dodatak A.2-1
Tabela A.2-3: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka CONOR – normativni podaci .	Dodatak A.2-2
Tabela A.2-4: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka CONOR – kodirani podaci	Dodatak A.2-2
Tabela A.2-5: Sufiksi za limitiranje pretraživanja u normativnoj bazi podataka CONOR	Dodatak A.2-3
Tabela A.3-1: Osnovni indeks u normativnoj bazi podataka SGC.....	Dodatak A.3-1
Tabela A.3-2: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka SGC – podaci o zapisu	Dodatak A.3-2
Tabela A.3-3: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka SGC – normativni podaci	Dodatak A.3-2
Tabela A.3-4: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka SGC – identifikacioni podaci .	Dodatak A.3-3
Tabela A.3-5: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka SGC – kodirani podaci	Dodatak A.3-4
Tabela A.3-6: Sufiksi za limitiranje pretraživanja u normativnoj bazi podataka SGC	Dodatak A.3-4
Tabela B.1-1: Bibliografske baze podataka – kontrole u odnosu na karakteristike polja i potpolja.....	Dodatak B.1-2
Tabela B.1-2: Bibliografske baze podataka – kontrole prilikom unosa u potpolje	Dodatak B.1-4
Tabela B.1-3: Bibliografske baze podataka – kontrole prilikom pohranjivanja zapisa.....	Dodatak B.1-10
Tabela B.2-1: Normativna baza podataka CONOR – kontrole prilikom unosa u potpolje....	Dodatak B.2-2
Tabela B.2-2: Normativna baza podataka CONOR – kontrole prilikom pohranjivanja zapisa	Dodatak B.2-4
Tabela B.3-1: Normativna baza podataka SGC – kontrole prilikom unosa u potpolje	Dodatak B.3-1
Tabela B.3-2: Normativna baza podataka SGC – kontrole prilikom pohranjivanja zapisa....	Dodatak B.3-3
Tabela C.1-1: Skup COBISS znakova – znaci za upravljanje.....	Dodatak C.1-1
Tabela C.2-1: Skup COBISS znakova – latinica.....	Dodatak C.2-1
Tabela C.3-1: Skup COBISS znakova – ćirilica	Dodatak C.3-1
Tabela C.4-1: Skup COBISS znakova – drugi znaci.....	Dodatak C.4-1
Tabela D-1: Spisak prečica (vrućih tipki) za izvođenje nekih postupaka i metoda.....	Dodatak D-1
Tabela E.1-1: Spisak atributa i podataka za prikaz rezultata pretraživanja u bibliografskim bazama podataka	Dodatak E.1-1
Tabela E.2-1: Spisak atributa i podataka za prikaz rezultata pretraživanja u normativnoj bazi podataka CONOR.....	Dodatak E.2-1

Tabela E.3-1: Spisak atributa i podataka za prikaz rezultata pretraživanja u normativnoj bazi podataka SGC	Dodatak E.3-1
Tabela G.8-1: Osnovni indeks u bazi podataka CORES	Dodatak G.8-1
Tabela G.8-2: Dodatni indeksi u bazi podataka CORES.....	Dodatak G.8-1
Tabela G.10-1: Spisak atributa za prikaz rezultata pretraživanja u bazi podataka CORES .	Dodatak G.10-1

Upozorenje:

Kratki normativni zapis možemo da kreiramo samo za lično ime.

Postupak

Polazimo iz prozora **Normativni zapis (CONOR)**.

1. Izaberemo metodu **Zapis / Kreiraj zapis**.

Ako nemamo definisanu podrazumevanu masku za unos, otvara se prozor **Maske za unos**, a u suprotnom, u editor se učitaju prazna polja i potpolja s podrazumevanim vrednostima iz izabrane maske. U prvom slučaju nastavljamo sa sledećim korakom, a u drugom nastavljamo s 3. korakom.

Upozorenje:

*Metoda **Zapis / Kreiraj zapis** nije aktivna kada je u editor već učitani drugi zapis.*

2. Izaberemo odgovarajuću masku za unos (v. pogl. 9.5.1.4).
3. U zapis unesemo podatke koji su nam na raspolaganju. Mogućnosti za rad u editoru opisane su u pogl. 7.

Ako **nemamo** privilegiju za kreiranje kompletnih normativnih zapisa, možemo uređivati samo neka polja; ta su polja ispisana plavom bojom. Polja, koja su ispisana zelenom bojom ne mogu se uređivati. Ako nemamo privilegiju, nastavljamo s 5. korakom.

Upozorenje:

U COBISS sistemima u kojima se koristi ćirilica, polje za normativnu pristupnu tačku može se ponoviti za unos paralelne pristupne tačke. Polja za pristupne tačke obavezno moraju da sadrže različite kodove za pisma.

U COBISS sistemima u kojima se koriste 3 normativne pristupne tačke, za treću pristupnu tačku se formira poseban normativni zapis. Dva normativna zapisa za isti entitet treba povezati s poljem u bloku 7XX – Blok normativnih pristupnih tačaka na drugim jezicima i/ili pismima.

4. Zapis označimo sa odgovarajućim kodom za novi zapis (001a = "n") i kodom za zapis s nepotpunim podacima (001g = "3").
5. Zapis pohranimo metodom **Zapis / Pohrani zapis**.

Ako su u zapisu greške, koje se mogu programski ustanoviti, program nas na to upozorava. Zapis se ne može pohraniti ako je normativna pristupna tačka ista kao bilo koja druga normativna pristupna tačka u istoj normativnoj bazi podataka ili ako su u zapisu dve iste pristupne tačke.

Upozorenje:

Greške, na koje nas program upozorava, treba proveriti i po mogućnosti ispraviti.

Mogućnosti...

U prozor **Normativni zapis (CONOR)** možemo preći i onda kada smo u editoru prozora **Bibliografski zapis**. Prelazimo iz potpolja 3 u polju za odrednicu, kada u prozoru **Povezivanje sa zapisima iz CONOR.XX** kliknemo dugme **Novi zapis** (v. pogl. 7.3.4.1).

9.8.3 Kreiramo šablon za novi zapis

Kada imamo veći broj entiteta iste vrste, kod kojih je veći broj podataka isti, rad možemo olakšati tako što kreiramo šablon za nove zapise. Šablon, koji bi trebalo da sadrži samo podatke koji su zajednički svim zapisima, možemo upotrebiti svaki put kada želimo da kreiramo sličan zapis.

Postupak

Polazimo iz prozora **Normativni zapis (CONOR)**.

1. Izaberemo metodu **Zapis / Kreiraj zapis**.

Ako nemamo definisanu podrazumevanu masku za unos, otvara se prozor **Maske za unos**, a u suprotnom se u eidtor učitaju prazna polja i potpolja s podrazumevanim vrednostima iz izabrane maske. U prvom slučaju nastavljamo sa sledećim korakom, a u drugom nastavljamo s 3. korakom.

Upozorenje:

*Metoda **Zapis / Kreiraj zapis** nije aktivna kada je u editor već učitani drugi zapis.*

2. Izaberemo odgovarajuću masku za unos (v. pogl. 9.5.1.4).
3. U zapis unesemo samo podatke koji su zajednički za više entiteta. Mogućnosti za rad u editoru opisane su u pogl. 7.

Savet:

Kada smo završili sa unosom podataka, možemo izabrati metodu **Zapis / Proveri zapis** kojom proverimo da li su u zapisu programski ustanovljene greške. Pronađene greške ispravimo.

4. Zapis pohranimo metodom **Zapis / Pohrani kao šablon** (v. pogl. 7.1.9).
Otvora se prozor **Opisivanje**.
5. Kod "Naziv šablona" upišemo naziv po želji.
6. Kliknemo dugme **U redu**.

Program nas obaveštava da je zapis pohranjen kao šablon.

Šablon se pohranjuje u datoteku privremeno pohranjenih zapisa, a pri tom se prazne editor i jezičak **Radni zapis** u spremištu zapisa.

Mogućnosti ...

Šablon za novi zapis možemo kreirati i tako što u normativnoj bazi podataka potražimo sličan zapis, dodamo ga u jezičak na spremištu i izaberemo metodu **Zapis / Uredi zapis** (sledimo korake od 1 do 4 kod postupka u pogl. 9.9).

A.2 **NORMATIVNA BAZA PODATAKA CONOR**

A.2.1 **Osnovni indeks**

Po celom osnovnom indeksu može se pretraživati bez navođenja sufiksa za pretraživanje ili s prefiksom KW=.

U tabeli je prikazan spisak sufiksa za limitiranje pretraživanja samo po određenim poljima osnovnog indeksa.

Tabela A.2-1: Osnovni indeks u normativnoj bazi podataka CONOR

Sufiks	Značenje	Pretraž.	Potpolja
/CB	Naziv korporacije	rečima	210abcdefgh, 410abcdefgh, 510abcdefgh
/CP	Mesto sastanka/dodatak nazivu korporacije	rečima	210ce, 410ce, 510ce, 710ce
/MY	Godina sastanka	rečima	210f, 410f, 510f
/NT	Napomene	rečima	300a, 330a, 340a, 820a, 830a
/PN	Lično ime	rečima	200abcdef, 400abcdef, 500abcdef, 700abcdef

A.2.2 **Dodatni indeksi**

U tabelama se nalazi spisak prefiksa koji omogućuju pretraživanje po dodatnim indeksima.

A.2.2.1 **Podaci o zapisu**

Tabela A.2-2: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka CONOR – podaci o zapisu

Prefiks	Značenje	Pretraž.	Potpolja
AB=	Usvojeni zapisi	frazno	---
CR=	Kreator zapisa	frazno	---
DM=	Datum kreiranja	frazno	---
DR=	Datum poslednjeg ažuriranja	frazno	---
ID=	Identifikacioni broj zapisa	frazno	---
IS=	ISNI	frazno	010a
LC=	Kontrolni brojevi u drugim sistemima	frazno	035a
RE=	Poslednji redaktor zapisa	frazno	---

A.2.2.2 Normativni podaci

Tabela A.2-3: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka CONOR – normativni podaci

Prefiks	Značenje	Pretraž.	Potpolja
BI=	Oznake zapisa	rečima	992b
CB= ¹	Naziv korporacije	frazno	210abcdefgh, 410abcdefgh, 510abcdefgh
CF=	Najčešći kreator	frazno	911b
CH= ¹	Normativna pristupna tačka – naziv korporacije	frazno	210abcdefgh
CP=	Mesto sastanka/dodatak imenu korporacije	frazno	210ce, 410ce, 510ce, 710ce
FR=	Frekvencija	frazno	911c
MY=	Godina sastanka	frazno	210f, 410f, 510f
NP=	Ostale identifikacione oznake	frazno	017a
OR=	Broj zapisa za zamenu	rečima	001x
PH= ¹	Normativna pristupna tačka – lično ime	frazno	200abcdf, 700abcdf
PN= ¹	Lično ime	frazno	200abcdf, 400abcdf, 500abcdf, 700abcdf
RN=	Napomena o konverziji	frazno	916x
VN= ¹	Uputnica bez linka	frazno	915abcdf

¹ Potpolja pojedinog polja indeksiraju se kao jedna fraza. Zato se preporučuje da, prilikom pretraživanja sa CB=, CH=, PH=, PN= ili VN= izraz za pretraživanje skraćujemo znakom "*". U indeksima CB=, CH=, PH= i PN= pristupne tačke su indeksirane sa svim dijakritičkim znacima koji su upisani u pristupnu tačku. Bez dijakritičkih znakova se ne mogu pronaći.

A.2.2.3 Kodirani podaci

Tabela A.2-4: Dodatni indeksi u normativnoj bazi podataka CONOR – kodirani podaci

Prefiks	Značenje	Pretraž.	Potpolja
AS=	Šifra istraživača	frazno	200r
FC=	Šifra ustanove/organizacije	frazno	911a
LA=	Jezik koji koristi osoba/korporacija	frazno	101a
NA=	Nacionalnost	frazno	102a
RS=	Status zapisa	frazno	001a

A.2.3 Sufiksi za limitiranje pretraživanja

U tabeli je prikazan spisak sufiksa kojima dodatno možemo da limitiramo pretraživanje.